

gang givne Forskrifter. Der er ikke engang aabnet Udgang til, at de kunne afhændes. Udvalget har, fordi det troede, at det var en mindre vigtig Gjenstand at conservere disse Slægters Ret, ogsaa taget tiltakke med visse Garantier, som man har paaberaabt sig, at der skulde blive efter Forslaget, men som dog efter alvorlig Overveelse kun have meget lidt at betyde. At saadanne Personer som de, der ere i Besiddelse af Lehn og Stamgods, ikke skulde være istand til at begaae Svig, er dog vel kun en Formodning, som man ellers ikke vilde bygge paa. Der gives vel blandt dem ogsaa Folk, som kunde have Lust til at fremme deres Fordele paa Andres Befostning (Munterhed), og derhos er der jo, som allerede bemærket mange Maader, hvorpaa Besidderne af Lehn og Stamhuse, naar der skulde forholdes efter Lovudkastet, kunde gjøre sig Fordele paa de tilkommende Arvingers Befostning, der aldeles ikke traadte frem som egentligt Bedrageri. Det er nylig af den høitærede Justitsminister blevet nævnet, hvad der og forhen er bemærket, at Besidderen kan bortfæste Godset, før han bortfælger det, og derved erholde en betydelig Sum for sig selv. Han kan ogsaa, naar Lovudkastet ellers ikke bliver betydeligt forandret, sælge Bøndergodset en masse, enten det Hele under Et eller dog en stor Bestanddeel deraf, til enkelte Personer, som han har staaet i Forhold til, og som han vil skaffe Fordeel paa vedkommende Succesforers Befostning. Man har ogsaa Exempeler paa at der har været Fjendskab imellem den nærværende Besidder og hans nærmeste Succesfor, og han kunde under saadanne Omstændigheder have et stort Motiv til at sælge Godset dybt under dets Værd til en Person, han ynder, og saaledes fravende sine Succesforer det. Dersom Fideicommissarvingen ikke er Descendent af ham, men han derimod har Døttre eller Svigersøner, kan det ogsaa være saare uønskeligt for ham, at overlade disse Eiendomme for en meget lavere Pris, hvorved han tilvender dem en Formue, som efter al Ret tilhører en Anden. Det forekommer mig heller aldeles ikke, at der for at sikke Selvetendoms Indførelse paa Bøndergodset under Lehn og Fideicommisser behøves en saadan Foranstaltning. Jeg troer, at det efter Forholdenes Natur vilde være

meget rimeligt at enhver Besidder af Lehn eller Stamhuse vilde paa lempelige Vilkaar overlade Eiendommen til Fæsterne, og at der ikke vilde være den mindste Banffelighed for, at han dertil kunde faae Samtykke og den fornødne Approbation, uagtet det ikke skeer under saadanne Betingelser, som ere opstillede af Udvalget. Der er jo i den senere Tid fra Aaret 1845 meddeelt en stor Mængde eller idetmindste ikke faae Bevillinger til at sælge det Bøndergods, der hørte til Lehn og Stamhuse; det er skeet under Vilkaar, hvormed baade Bønderne og Familierne kunde være meget vel tjente, og Marsagen, hvorfor det blot i de første Par Aar gik frem, men siden saa godt som ingen Fremgang fandt, ligger vistnok ikke i, at disse Vilkaar i og for sig vare uantagelige, men deels i, at Tidsumstændighederne have svækket Eynen og Lusten hos Fæsterne til at tilforhandle sig disse Eiendomme, deels deri, at man har faaet den Tanke, at der vilde udkomme Love, ved hvilke de kunde faae Eiendomme for endnu bedre Kjøb; men det er jo aabenbart, at de Regler, man har opstillet, ikke alene ingen Betryggelse indeholde for Slægten for at faae passende Bederlag for det, der tilkommer dem, men at de endogsaa ligefrem lade Noget gaae fra dem, thi, foruden at Middeltallet af 20 Aars Indtægt langt fra ikke er det, man i Almindelighed kan have af Fæstegods, og i Særdeleshed, da deri indeholdes Indtægter af Gaarde, som ere bortfæstede for en meget lang Arrække siden, saa indeholdes jo ogsaa i det de Indtægter, som Besidderen har nydt i de sidste 20 Aar, saa er og Udflugten til at faae mere end det, Jorddrotten hidtil har havt af Fæstegods, ikke saa ubetydelig, at den skal gives bort for Intet, men endelig skulde de endogsaa efter Forslaget miste 20 pCt. eller en Femtedeel af det, som de efter denne Beregning hidtil have nydt. Jeg skal ikke gaae ind paa de mange andre Banffeligheder, der fremstille sig ved dette Forslag, f. Ex. Beregningen af Indtægterne der, hvor de tildeels have bestaaet af personligt Arbejde af Høveri, som endnu finder Sted eller ialtfald for 20 Aar eller endog en kortere Periode siden fandt Sted paa Lehnsgodserne. Jeg skulde derfor troe, at man hellere maatte søge Diemedet op-